

Kort nyt

Ejendomshandel, til salg, konkurs.

208 gik konkurs i det seneste år

I november var der 14 konkurrencer inden for kategorien 'landbrug, skovbrug og fiskeri', viser tal fra Danmarks Statistik.

Dermed har der i løbet af de sidste 12 måneder (december til november) været 208 konkurrencer inden for kategorien. Til sammenligning var der 159 konkurrencer

i samme periode for et år siden.

Sidste år i samme måned var der 16 konkurrencer.

De mange konkurrencer kommer i en periode, hvor der ellers er små tegn på forbedring af den pressede økonomi hos specielt mælke- og kødproducenterne.

Storbank forventer højere priser i 2017, men ét land kan ændre det

Egentlig forventer de anerkendte analytikere i den hollandske storbank Rabobank, at priserne på landbrugs-råvarer vil stige svagt til moderat. For sådan er forholdet mellem udbud og efterspørgsel, indleder de i en ny rapport om analytikernes forventninger til det kommende år. Der er et bare et stort »men«:

»Verdens mest befolkningsrige land, Kina, har enorme lagre af mange af nøgle-råvarerne. Hvis Kina beslutter sig for at begynde udsalget af nogle af disse signifikante reserver, kunne det sænke de globale råvarepriser,« lyder analysen.

Mælk i største prishop i 10 år

I oktober måned steg afregningsprisen i Europa i snit med 7,2 procent. Det er højeste stigning siden 2007. EU-Kommissionen har netop frigivet tallene, der dokumenterer mælkeprisens raketfart op fra den dybe bund. Det er den største månedlige stigning siden 2007, oplyser EU-

Smågrise-pris på vej op

Danske smågrise stiger i pris og nærmer sig topniveauet for 2016. Noteringen er for fjerde uge i træk stigende. Prisen lyder nu på 425 kr., og det er et prisniveau blot fem kr. under topprisen i år. Efterspørgslen er god, fordi slagtesvinenoteringerne stiger.

Efter akkord: Vi er stolte af at have reddet gården

Johnni og Helle Sørensen kunne se konkursen nærme sig. Men bevæbnet med god rådgivning og stålsatte nerver fik de det meste af bankgælden sløffet.

Af Aage J. Iversen
aiv@landbrugsmedierne.dk
tlf. 33 39 47 60

Vi er faktisk stolte af, at det er lykkedes for os at få sløffet en stor del af vores bankgæld og reddet vores gård. Vi har brugt spilleregler, sådan som bankerne også gør, og det synes vi ikke, at folk skal have ondt af. Det ville da have været meget mere bisset af os at have ladet det hele gå konkurs.

Johnni Werner Sørensen, 38, har helt fred med at have haft kæmpegæld i banken og få det meste eftergivet. Men det har kostet ham og hans hustru Helle mange økonomisk usikre år og søvnløse nætter at nå dertil. For det har ikke været noget let proces, og familien ommer sig stadig over forløbet, der først blev endelig afsluttet i 2014.

Redningen kom fra en ven, der anbefalede økonomisk rådgiver Flemming Thorslund fra firmaet Aktivfinans. Med ham bag rettet lykkedes det i løbet af et årstid at få aftalt en akkord med banken:

»Jeg troede faktisk ikke, at det ville gå. Efter det første møde med banken tænkte jeg at det var forgæves, men Flemming Thorslund troede på os, og det endte med, at vi fik en aftale om akkord med banken.«

I aftalen strøg banken 5,5 mio. kr. af gælden. De resterende 1,7 mio. kr. blev delt i to, hvoraf Johnnis nye bank stillede den ene halvdel til rådighed, og Johnni og Helle afdrager på den anden halvdel til den gamle bank.

Overtalt til swap

Johnni og Helle ejer et mindre landbrug i Kronjylland. På de

5,5

mio. kr eller 3/4 af gælden endte Johnni og Helle med at få eftergivet af banken.

fedede jorder mellem Randers Fjord og Mariager Fjord ligger

gården med sine 20 hektar og en slagtekalveproduktion på omkring 350 mestendels sortbrogede tyrekalve. Selvfølgelig svarer til en halvtidsbeskæftigelse, og Johnni har da også arbejde hos en entreprenør ved siden af.

Forhistorien til akkorden er lige så klassisk, som den er sørgelig. Som nyetablerede i 2003 gik det rigtig godt med kalveproduktionen, og en ekstra gård blev lejet og besætningen fordoblet. Da kødpri-

serne faldt, og kornet steg, var der ingen ende på, hvad banken ville låne ud. Johnni lod sig friste til at indgå en renteswap aftale på den 4,5 mio. kr. store bankgæld, »desværre, men jeg stolede jo på bankrådgiveren, som godt nok ikke selv kunne forklare fidusen med swap, men som kendte nogle andre inde i banken, som sagde god for det.«

Da finanskrisen satte ind, og renterne faldt, nåede gælden til banken op på over syv mio. kr. Dermed var gælden pludselig firedoblet og fuld-

Renteswap og akkord på 20 sekunder

■ **Renteswap** er en forsikring mod rentestigninger. Men hvis renten falder, så stiger gælden i swappen. Uden loft over gældsstigningen kan selv små rentefald få gælden i swappen til at stige voldsomt. Det betyder, at du risikerer at få en gæld, som er meget større end det, du har lånt.

■ En **akkord** er en aftale, du laver med dine kreditorer. Aftalen går ud på, at du kun betaler en vis del af din gæld tilbage. Den resterende del af gælden slettes. Det kaldes også eftergivelse.

stændig umulig for familien Sørensen at betale.

Min egen gæld

Da krisen kom, lukkede Johnni den ene besætning og

halverede besætningen. Men efter nogen tid rådede banken til, at hele bedriften lukkede ned.

»Men det ville jeg ikke. Og jeg var sikker på, at det var den direkte vej til en konkurs. Jeg er god til at passe dyr og har meget fine produktions-tal med 1.250 gram tilvækst på kalvene og lav dødelighed. Og vi tjente faktisk også penge på dem. Bare ikke nok til at servicere gælden,« forklarer Johnni og tilføjer, at han ikke fik nogen hjælp fra sin for-

Johnni og Helle i stalden med de store tyrekalve, der skal slagtes som ungtyre hos Danish Crown.

enings-revisor, der ikke troede på muligheden for at få gælden eftergivet, men også rådede ham til helt at stoppe.

Tag sagen i egen hånd

I dag er Johnni og Helle ovenpå igen. Men det var et hårdt forløb.

»Jeg har jo ikke taget pengene i banken, og jeg mener langt hen ad vejen, at banken havde et stort ansvar for, at gælden blev så stor. Man stoler jo på den rådgivning, man får,« siger Johnni, der endte med kun at betale en del af de penge tilbage, som gælden var på, inden renteswappen fik den til at eksplodere.

»Jeg synes på alle måder, at akkord er at foretrække frem for konkurs. Vi er stadig her på gården og producerer kalve. Og banken har fået en del af deres penge tilbage. Ikke det hele, men mere end de ville have fået i en konkurs,« siger Johnni Sørensen.

»Jeg er først klar til at fortælle om det nu,« siger Johnni. »Men jeg er kommet dertil, at jeg ærligt kan sige, at jeg er stolt over at have reddet vort landbrug og tilværelse her på gården. Og jeg vil gerne dele det med andre. For der er mange i samme situation som vores, og de skal vide, at der altid er en vej ud. Man skal ikke lade andre bestemme over sin skæbne.«

3 råd fra Johnni

- Søg professionel hjælp. Husk det er business. Ingen hjælper dig for din egen skyld.
- Erkend og stop, hvis du ikke er god som landmand.
- Er du dygtig, så kæmp og stol på dig selv. Man kan gå meget længere, end man tror.

Interview

Landmand Anders Hærck, tidligere rådgiver i DLBR og i Realkredit Danmark nyvalgt medlem af sektorbestyrelsen for Økonomi og Virksomhedsledelse

Spørg efter hjælp, hvis du er kørt fast

Anders Hærck, du har rådgivererfaring fra rådgivningstjenesten og realkredit, - er det rigtigt, at rådgiveren har svært ved at yde den rigtige rådgivning i akkordsager?

Akkordingsager er en udfordring for alle. Og så for bankmanden, der skal låne penge ud og kan komme til at skulle eftergive nogle af dem. Men jeg tror ikke på, at der er nogen, der ikke yder professionel rådgivning. Man skal huske på, at en akkordsag kun kan gennemføres, hvis det er en win-win for både landmand og bank.

Can der være tale om personlige relationer mellem rådgiver og bank, der vanskeliggør sagen for landmanden?

Det hele handler om personlige relationer. Det er også det, der skal til for at bære sagen igennem. Og der er masser af eksempler på dygtige rådgivere, som bankerne respekterer, fordi de spiller hårdt, men fair.

Hvad skal man gøre som landmand, hvis man er kørt fast i gæld og ikke føler, at man får den rigtige rådgivning?

Man har selv et personligt ansvar for at søge den rigtige rådgivning. Og foreningerne har folk med forskellige specialer og kompetencer ansat, så man kan altid spørge efter mere hjælp, hvis man er kørt fast.

Hvad er din holdning til akkordingsager. Er det i orden at stifte gæld og få den eftergivet?

Som landmand skal man handle troværdigt, og jeg mener bestemte, at man skal betale lånte penge tilbage. Men er man en dygtig driftsleder, der er kommet i økonomisk uføre på grund af uheld og dårlig timing, så kan akkord være en løsning. Som sagt er det jo kun, hvis der er win-win for både landmand og bank, at det kan lade sig gøre.

Hvad med andre landmænd, der kan se naboer få eftergivet gæld, mens de selv skal slæbe sig igen. Har de grund til at være misundelige?

Det er lidt en gråzone. Men man skal huske, at i langt de fleste rekonstruktionsager eftergives gælden ikke. Den parkeres og skal betales på et senere tidspunkt.

DLBR er branchesamarbejdet mellem 28 selvstændige rådgivningsvirksomheder

Nej fra bank til gælds-eftergivelse kan vendes til ja

Man skal huske, at en akkord-sag er en forhandling. Det gælder om ikke at tabe hovedet.

Af Aage J. Iversen
aiv@landbrugsmedierne.dk
tlf. 33 39 47 60

Der bliver sagt mange ting i en forhandling, men man skal huske ikke at tage alting for pålydende. Måske starter man med at få et nej til akkor-

dering, men det skal man ikke lade sig skræmme af. Det kan godt ende med et ja alligevel.

Sådan siger økonomisk rådgiver Flemming Thorslund fra rådgivningsfirmaet Aktivfinans. Det er Flemming Thorslund, der er manden bag Johnni Werner Sørensen akkord-aftale, der endte med en eftergivelse på 5,5 mio. kr. ud af en samlet gæld på godt syv mio. kr.

»Det er meget psykologi involveret. Forud for en akkord har der typisk været et forløb,

Mange gange er ens egen revisor i klemme, fordi han har andre sager kørende, som kræver, at han bevarer et godt forhold til banken. Det kan være godt for alle parter at få hjælp helt udefra.

Økonomisk rådgiver Flemming Thorslund, Aktivfinans

hvor ikke mindst landmanden er bragt helt ud i tovene. Men også for bankmanden står det noget på spil, fordi diskussi-

onen nemt kan komme til at ende i et skænderi om, hvem der har ansvaret for forløbet,« forklarer Flemming Thors-

lund, der anbefaler, at man lægger alle følelserne væk og går efter en aftale.

»Det er nemmere sagt end gjort, og det er her, at det er godt at alliere sig med en tredje part, der kan være med til at skabe overblik og ro.«

Mange er slidt

Netop det med ro og overblik er det første step i en akkordings-sag. Når landmanden ringer til Aktivfinans er det ofte efter slidsomt forløb, hvor han måske har mistet overblikket.

»Vi tager over i det kaos, som landmanden er havnet i. Det er en fantastisk at se, hvor det kan lette, når landmanden opdager, at han ikke er alene længere.«

Både banken og landmanden har ifølge Flemming Thorslund en interesse i at få en aftale, fordi et sammenbrud og konkurs altid vil betyde, at der forsvinder mange værdier ud af virksomheden.

»Og det skal man huske - især når tingene virker fastlåste,« siger Flemming

Måske starter man med at få et nej til akkordring, men det skal man ikke lade sig skræmme af. Det kan godt ende med et ja alligevel, siger økonomisk rådgiver Flemming Thorslund, Aktivfinans.

Thorslund, der har en lang bankkarriere bag sig, inden han i 2004 gav sig i kast med økonomisk rådgivning.

»Man skal vide, at akkordings-sager typisk tager lang tid. Mellem et og halvt år er ikke usædvanligt, fordi der er mange ting på spil. Banker skal også sikre, at den ikke indgår en alt for gunstig aftale, så kunden bagefter slipper for let ud af klemmen. Banker har selvfølgelig interesse i at få mest muligt,« siger Flemming Thorslund, der ud over at

mane til tålmodighed også opfordrer til, at man er opmærksom på, om ens daglige revisor er den rigtige til opgaven:

»Hvis revisoren både har sin gang i banken i en akkordings-sag og andre landmands lånesager, så kan han nemt komme i en klemt situation, hvor det vil være svært for ham at arbejde optimalt med begge sager,« mener Flemming Thorslund.